

**INFORMATION OM REGLER FÖR TILLGODORÄKNANDEN INOM
UTBILDNING PÅ GRUNDNIVÅ OCH AVANCERAD NIVÅ**

Upprättat 2013-06-11
Dnr ORU 1.2.1-2423/2013

Innehåll

1. Inledning	1
2. Ansökan och handläggning.....	1
3. Vad kan tillgodoräknas?	1
3.1 Tillgodoräknande av högskoleutbildning	1
3.1.1 Nordisk högskoleutbildning	1
3.1.2 Utomnordisk högskoleutbildning.....	2
3.1.3 Högskoleutbildning inom universitetet	2
3.2 Uppdragsutbildning	2
3.3 Tillgodoräknande av annan utbildning eller yrkesverksamhet.....	2
3.4 Tillgodoräknanden beslutade av en annan högskola	2
3.5 Tillgodoräknande vid gemensam examen	3
4. Vem har rätt till prövning?.....	3
4.1 Student vid universitetet	3
4.3 Den som har genomgått viss uppdragsutbildning.....	3
5. Bedömning av tillgodoräknande	3
5.1 Prövning utifrån målen	3
5.2 Beräkning av högskolepoäng för tillgodoräknande av studieprestation vid utländskt universitet4	
5.3 Betygsättning vid tillgodoräknande	4
6. Beslut om tillgodoräknande	4
6.1 Tillgodoräknande utan samband med begäran om examensbevis.....	4
6.2 Tillgodoräknande i samband med begäran om examensbevis.....	4
6.3 Förhandsbesked om tillgodoräknande i samband med utbytesstudier.....	5
6.4 Dokumentation av beslut	5
6.4.1 Diarieföring	5
6.5 Rättelse och omprövning	6
6.6 Överklagande.....	6

1. Inledning

Information om regler för tillgodoräkningen inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå riktar sig till studenter och till universitetets personal. Dokumentet, som är framtaget vid fakultetskansliet, utgör en bearbetad sammanställning av nationella och lokala regler samt Överklagandenämndens¹ avgöranden och Högskoleverkets/Universitetskanslerämbetets rapporter på området.

Informationsmaterialet ges endast ut i form av detta pdf-dokument, vilket är publicerat på universitetets hemsida². De understrukna delarna i dokumentet är klickbara länkar.

Tillgodoräkning innebär att en students kunskaper/färdigheter från viss utbildning eller yrkesverksamhet får ingå i kurs eller examen.³ Rätten till tillgodoräkning syftar till att en student inte ska behöva studera och examineras på kunskaper/färdigheter som studenten redan besitter.

2. Ansökan och handläggning

Den som vill tillgodoräkna tidigare utbildning och/eller yrkesverksamhet ska ansöka om detta. Den tidigare utbildningen och/eller yrkesverksamheten ska styrkas med vidimerade kopior på betyg, intyg etc.

Ansökan om tillgodoräkning ska behandlas skyndsamt av universitetet.⁴

Om uppgifterna i ansökan inte bedöms tillräckliga för prövningen ska den sökande uppmanas att senast en viss bestämd dag inkomma med det underlag som är nödvändigt för prövningen. Handläggaren ska också beakta möjligheten att själv inhämta upplysningar från andra myndigheter, om sådana behövs.⁵

För mer information om ansökan, se universitetets [hemsida](#).

3. Vad kan tillgodoräknas?

3.1 Tillgodoräkning av högskoleutbildning

3.1.1 Nordisk högskoleutbildning

Om en student vid en högskola i Sverige⁶ har gått igenom viss högskoleutbildning med godkänt resultat, har studenten rätt att tillgodoräkna sig detta för högskoleutbildning vid universitetet. Detta gäller dock inte, om det finns en väsentlig skillnad mellan utbildningarna.⁷

Detsamma gäller studenter som har gått igenom viss högskoleutbildning med godkänt resultat i Danmark, Finland, Island eller Norge eller hos den som är part i Europarådets konvention av den 11 april 1997 om erkännande av bevis avseende högre utbildning i Europaregionen (SÖ 2001:46), eller vid Nordiska högskolan för folkhälsovetenskap.⁸

---

¹ Överklagandenämnden för högskolan, www.onh.se

² www.oru.se/utbildning/tillgodoraknande

³ 6 kap. 6-8 §§ högskoleförordningen (1993:100, HF), Begreppsmanual för uppföljning av högskolan, Högskoleverket, Reg.nr. 63-1157-08, 2008-03-04

⁴ 7 § förvaltningslagen (1986:223, FL)

⁵ 7 § FL

⁶ Universitet eller högskolor som staten är huvudman för (bilaga 1 HF) eller enskild utbildningsanordnare som har tillstånd att utfärda examina enligt Högskoleverket (<http://www.hsv.se/examensratter>)

⁷ 6 kap. 6 § första stycket HF

⁸ 6 kap. 6 § andra stycket HF

3.1.2 Utomnordisk högskoleutbildning

En student har rätt att tillgodoräkna sig annan högskoleutbildning än nordisk, om de kunskaper och färdigheter som studenten åberopar är av en sådan beskaffenhet och har en sådan omfattning att de i huvudsak svarar mot den utbildning för vilken de är avsedda att tillgodoräknas.⁹

För att utomnordisk högskoleutbildning ska kunna ligga till grund för tillgodoräknande ska något av följande villkor vara uppfyllt:

- 1) utbildningen är statlig, statligt erkänd eller ställd under statlig tillsyn,
- 2) utbildningen är erkänd av en regional myndighet som har statens uppdrag att erkänna utbildningar,
- 3) utbildningen är erkänd av en organisation som har statens uppdrag att ackreditera utbildningar eller av en ackrediteringsorganisation som är allmänt accepterad,
- 4) utbildningen ingår som en del i ett utbildningsprogram vid en svensk läroanstalt på eftergymnasial nivå.

I övrigt finns särskilda bestämmelser för vissa länder.¹⁰

3.1.3 Högskoleutbildning inom universitetet

Det finns inte några särskilda bestämmelser i högskoleförordningen som reglerar tillgodoräknande av viss utbildning för annan utbildning inom en och samma högskola. Enligt praxis har studenter ändå rätt att få sådant tillgodoräknande prövat. Prövningen görs då utifrån reglerna i högskoleförordningens 7 kap. 7 §, det vill säga genom en bedömning av huruvida den utbildning som studenten genomgått i huvudsak motsvarar den utbildning som tillgodoräknandet prövas för.¹¹

3.2 Uppdragsutbildning

Uppdragsutbildning får tillgodoräknas som högskoleutbildning på grundnivå eller avancerad nivå, under förutsättning att uppdragsutbildningen uppfyller samma kvalitetskrav som ställs på motsvarande högskoleutbildning. Ett villkor för att uppdragsutbildning ska anses ha samma kvalitet som utbildning på grundnivå och avancerad nivå är att det finns kursplaner respektive utbildningsplaner samt att examinatorer utses på samma sätt som inom utbildningen på grundnivå och avancerad nivå.¹²

3.3 Tillgodoräknande av annan utbildning eller yrkesverksamhet

En student har rätt att tillgodoräkna sig annan utbildning än vad som framgår under rubrikerna 3.1 och 3.2, om de kunskaper och färdigheter som studenten åberopar är av en sådan beskaffenhet och har en sådan omfattning att de i huvudsak svarar mot den utbildning för vilken de är avsedda att tillgodoräknas. En student får även tillgodoräknas motsvarande kunskaper och färdigheter som har förvärvats i yrkesverksamhet.¹³

3.4 Tillgodoräknanden beslutade av en annan högskola

Om en student tidigare har fått vissa kunskaper eller färdigheter tillgodoräknade som högskoleutbildning vid en annan högskola och önskar få samma meriter tillgodoräknade som högskoleutbildning vid Örebro universitet, ska ärendet prövas utifrån de ursprungliga meriterna – det vill säga den utbildning eller yrkesverksamhet som studenten faktiskt har genomfört – och inte utifrån det tidigare beslutet om tillgodoräknande.¹⁴

---

⁹ 6 kap. 7 § första st HF

¹⁰ Föreskrifter av Högskoleverket om vilka utbildningar som kan anses ha godtagbar standard på eftergymnasial nivå utanför Norden (HSVFS 1996:8, senast ändrade genom HSVFS 1998:4)

¹¹ Jfr. Överklagandenämndens beslut 2005-03-18, reg. nr 41-1070-04

¹² 6 & 7 §§ förordning om uppdragsutbildning vid universitet och högskolor (2002:760). Se även Riktlinjer för uppdragsutbildning vid Örebro universitet, ärendenummer 00027/2017.

¹³ 6 kap. 7 § HF

¹⁴ Jfr. Överklagandenämndens beslut 2006-05-19, reg. nr 41-329-06

3.5 Tillgodoräknande vid gemensam examen

Universitetet får delta i ett utbildningssamarbete och utfärda en gemensam examen tillsammans med ett annat lärosäte, om samarbetet grundas på en skriftlig överenskommelse.¹⁵ En del av en utbildning som omfattas av en sådan överenskommelse och som en student har gått igenom med godkänt resultat vid ett annat lärosäte ska tillgodoräknas honom eller henne för utbildning vid universitetet utan särskild prövning.¹⁶

4. Vem har rätt till prövning?

4.1 Student vid universitetet

Universitetet ska pröva om tidigare utbildning eller yrkesverksamhet kan godtas för tillgodoräknande. Den som är student vid universitetet kan komma i fråga för tillgodoräknande.¹⁷ Med student avses den som är antagen till och bedriver högskoleutbildning.¹⁸ Det innebär i detta sammanhang att student är den som är, eller tidigare har varit, registrerad på en kurs vid universitetet. Universitetet har inte rätt att begränsa en students rätt till prövning av tillgodoräknande enbart av den anledningen att det förflutit lång tid sedan studenten registrerades på en kurs vid universitetet.¹⁹

4.3 Den som har genomgått viss uppdragsutbildning

Den som har gått igenom en sådan uppdragsutbildning som uppfyller samma kvalitetskrav som ställs på högskoleutbildning har rätt att tillgodoräkna sig uppdragsutbildningen som högskoleutbildning på grundnivå eller avancerad nivå.²⁰

5. Bedömning av tillgodoräknande

5.1 Prövning utifrån målen

Som framgått ovan har studenter rätt att tillgodoräkna sig högskoleutbildning som inte väsentligt skiljer sig från den utbildning för vilken den är avsedd att tillgodoräknas. På motsvarande sätt ska annan utbildning eller yrkesverksamhet tillgodoräknas, om de kunskaper och färdigheter som studenten uppnått i huvudsak svarar mot den utbildning för vilken de är avsedda att tillgodoräknas. Prövning av utbildning eller yrkesverksamhet för tillgodoräknande ska alltid ske med utgångspunkt i målen för den aktuella utbildningen. Målen för utbildningen anges i högskolelagen, i högskoleförordningens bilaga 2 samt i utbildnings- och kursplaner. Detta betyder att det inte är sättet som kunskaperna/färdigheterna är inhämtade på som är avgörande, utan resultatet och hur väl det svarar mot målen för en viss utbildning. Det innebär till exempel vid prövning av tillgodoräknande i samband med begäran om utfärdande av examensbevis att universitetet ska ta hänsyn till målen för examen som helhet, och inte bara jämföra kurs för kurs i enlighet med en viss utbildningsplan.²¹

---

¹⁵ 1 kap. 17 § högskolelagen (1992:1434, HL), 6 kap. 11a § HF

¹⁶ 1 kap. 18 § HL, 6 kap. 11d § HF

¹⁷ 6 kap. 8 § HF

¹⁸ 1 kap. 4 § HF

¹⁹ Jfr. Överklagandenämndens beslut 2008-04-11, reg. nr 41-180-08

²⁰ 7 § förordning om uppdragsutbildning vid universitet och högskolor (2002:760). Se även Information om regler för uppdragsutbildning vid Örebro universitet, dnr. ORU 1.2.1-713/2013.

²¹ Vikten av att universitetet, inom ramen för högskoleförordningens regler, är generöst i sin prövning av tillgodoräknande framgår t.ex. av Tillgodoräknande av kurs – Tillsynsrapport (Högskoleverket 1998), Tillgodoräknande av utländsk högskoleutbildning – riktlinjer och god sed (SUHF 1999), Värdering & erkännande av utländsk högskoleutbildning (Högskoleverket 1998), Tillgodoräknande av tidigare utbildning och yrkesverksamhet (Högskoleverket 2004), Konvention om erkännande av bevis avseende högre utbildning i Europaregionen (SÖ 2001:46). Se även Överklagandenämndens beslut 2001-01-24, reg. nr 41-960-00.

5.2 Beräkning av högskolepoäng för tillgodoräknande av studieprestation vid utländskt universitet

Om det vid det utländska universitetet finns ett system för att uttrycka studiernas omfattning i studietidsbegrepp av det slag som det svenska poängsystemet ska det systemet användas för omräkning till svenska högskolepoäng.

Om normalstudietidsbegrepp inte finns sker beräkning av en termins eller ett läsårs rimliga tillgodoräknandepoäng genom att beräkna poäng (motsvarande) som del av totalsumman poäng för examen.²²

5.3 Betygsättning vid tillgodoräknande

Tillgodoräknad högskoleutbildning betygssätts inte. Den examinerande högskolans betyg gäller. Detta innebär att en tillgodoräknad studieprestation inte ska ges ett betyg i den betygsskala som gäller för den kurs/del av kurs som prestationen tillgodoräknas som vid Örebro universitet. Däremot är det viktigt att det vid dokumentation av tillgodoräknande av högskoleutbildning tydligt framgår vilket betyg som studenten har erhållit av det examinerande lärosätet (jfr. rubrik 6.4).

I de fall en student har fått tillgodoräkna sig kunskaper/färdigheter som del av en kurs och ett slutbetyg ska sättas på kursen avgör examinator hur den/de tillgodoräknade delarna ska värderas, med utgångspunkt i kursplan och betygskriterier.

6. Beslut om tillgodoräknande

Beslut om tillgodoräknande innebär myndighetsutövning mot enskild och därför ställs särskilda krav på en rättssäker hantering av tillgodoräknandebegäranden.²³

Beslut om tillgodoräknande ska alltid fattas efter föredragning, om inte annat framgår av universitetets delegationsbeslut.²⁴

6.1 Tillgodoräknande utan samband med begäran om examensbevis

Ett tillgodoräknande utan samband med begäran om utfärdande av examensbevis prövas av berörd institution. Beslut fattas av prefekten eller den som prefekten har vidaredelegerat beslutanderätten till.²⁵

Universitetet är skyldigt att på begäran fatta beslut om tillgodoräknande och får inte vänta med att fatta beslut tills studenten ansöker om utfärdande av examensbevis.²⁶

6.2 Tillgodoräknande i samband med begäran om examensbevis

Beslut om tillgodoräknande i samband med begäran om utfärdande av examensbevis för yrkesexamen fattas av berörd prefekt. Prefekten beslutar även om tillgodoräknande i samband med begäran om utfärdande av examensbevis för generell examen, i de fall ärendet inte kan betraktas som rutinmässigt. Prefekten har rätt att vidaredelegera beslutanderätten i båda fallen.²⁷

---

²² Detta innebär att det totala antalet poäng/motsvarande som krävs för en viss examen vid det utländska universitetet divideras med det antal terminer/läsår som det tar att uppnå fordringarna för den examen om man studerar på heltid. Om till exempel tre år är normalstudietid för en utbildning som omfattar 108 credits motsvarar det 18 credits per termin. 18 credits ska då anses motsvara 30 högskolepoäng.

²³ Det är till exempel viktigt att ha i åtanke den sökandes rätt till insyn och universitetets kommunikationsskyldighet enligt 16 och 17 §§ FL.

²⁴ 20 § myndighetsförordningen (2007:515). Allmänna villkor för delegationerna vid Örebro universitet framgår av rektors delegationsbeslut. För uppgift om behörig beslutsfattare och eventuella undantag från föredragningskravet, se universitetets delegationer i utbildningsfrågor.

²⁵ Universitetets delegationer i utbildningsfrågor

²⁶ Jfr. Högskoleverkets beslut 2005-05-09, reg. nr 31-1067-05

²⁷ Universitetets delegationer i utbildningsfrågor

Beslut om tillgodoräknande i samband med begäran om utfärdande av examensbevis för generell examen fattas av chefen för Studentavdelningen i de fall ärendet kan betraktas som rutinmässigt. Beslutet får vidaredelegeras.²⁸

Vid examensutfärdandet görs prövning av om så kallad överlappning föreligger, det vill säga om innehållet helt eller delvis i flera kurser sammanfaller. Kurser med delvis gemensamt innehåll kan ingå i en och samma examen med det sammanlagda poängtal som kvarstår efter avdrag för det gemensamma innehållet.²⁹

6.3 Förhandsbesked om tillgodoräknande i samband med utbytesstudier

Som ett led i planerandet av internationella utbytesstudier ger universiteten enligt praxis ett förhandsbesked om tillgodoräknande till den student som nominerats till en utbytesplats. Ett förhandsbesked innebär en preliminär bedömning av universitetets ställningstagande vid en kommande prövning av tillgodoräknande. Ett sådant besked kan, till skillnad från ett beslut om tillgodoräknande, inte överklagas. Beslut om tillgodoräknande fattas efter ansökan från studenten då utbytesstudierna är avklarade.³⁰ Förhandsbesked lämnas av den som har rätt att besluta om tillgodoräknande.³¹

6.4 Dokumentation av beslut

Beslut om tillgodoräknanden ska vara skriftliga. I beslutshandlingen ska framgå dagen för beslutet, beslutets innehåll, vem som har fattat beslutet och vem som har varit föredragande.³² Om beslutet överensstämmer med ansökan kan det dokumenteras på därför avsedd plats i ansökningsblanketten. Om beslutet går sökanden emot helt eller delvis ska en separat beslutshandling upprättas. Detta gäller även de situationer där tillgodoräknande sker, men på ett annat sätt än yrkat. I beslutshandlingen ska det, utöver de uppgifter som anges ovan, framgå i vilket avseende tillgodoräknande inte beviljas, en motivering till beslutet³³ samt anvisning om hur beslutet kan överklagas. En kopia av beslutet ska expedieras till den sökande.³⁴

Beslut om tillgodoräknande ska dokumenteras i studieregistret (Ladok).³⁵ För alla beslut om tillgodoräknande ska det av registret framgå inte bara vad beslutet avser, utan också på vilka grunder det är fattat. När det gäller högskoleutbildning ska det till exempel framgå vid vilket lärosäte utbildningen genomförts, utbildningens omfattning, vilket betyg som erhållits samt betygskala.

I examensbevis ska tillgodoräknanden dokumenteras med en tydlig referens till originaldokumentationen.³⁶

6.4.1 Diarieföring

Samtliga handlingar som hör till ett ärende om tillgodoräknande ska diarieföras, det vill säga ansökan med bilagor, beslut och övrig dokumentation.³⁷

---

²⁸ Universitetets delegationer i utbildningsfrågor

²⁹ Jfr. Överklagandenämndens beslut 2002-03-15, reg. nr 46-72-02

³⁰ Jfr. Högskoleverkets rapport 2011:5 R, Tillsynsbesöket vid Högskolan Väst 2010, s. 19-20

³¹ Se universitetets delegationer i utbildningsfrågor

³² 21 § myndighetsförordningen (2007:515)

³³ Till exempel ska universitetet, i de fall en student inte får tillgodoräkna sig tidigare högskoleutbildning, visa vari den väsentliga skillnaden mellan den tidigare utbildningen och den för vilken tillgodoräkandet prövats består.

³⁴ 21 § FL

³⁵ 2 kap. 3 § förordning om redovisning av studier m.m. vid universitet och högskolor (1993:1153)

³⁶ 10 § HF

³⁷ 3 § arkivförordningen (1991:446), Riktlinjer för hantering av allmänna handlingar vid Örebro universitet, 2012-06-04, dnr CF 10-448/2009

6.5 Rättelse och omprövning

Om ett beslut om tillgodoräknande innehåller en uppenbar oriktighet, såsom skrivfel, räknefel eller liknande förbiseende, får beslutet rättas av universitetet. Vid rättning till studentens nackdel ska studenten ges möjlighet att yttra sig innan rättelse sker.³⁸

Om universitetet finner att ett beslut är uppenbart oriktigt på grund av nya omständigheter eller av någon annan anledning, ska universitetet ändra beslutet, om det kan ske snabbt och enkelt och utan att det blir till nackdel för någon enskild part. Skyldigheten gäller även om beslutet överklagas, såvida inte klaganden begär att beslutet tills vidare inte ska gälla. Skyldigheten gäller inte, om universitetet har överlämnat handlingarna i ärendet till en högre instans eller om det i annat fall finns särskilda skäl mot att universitetet ändrar beslutet.³⁹

6.6 Överklagande

Ett beslut om tillgodoräknande av utbildning eller yrkesverksamhet kan överklagas till Överklagandenämnden för högskolan.⁴⁰

Mer information om överklagande finns på universitetets [hemsida](#).

---

³⁸ 26 § FL

³⁹ 27 § FL

⁴⁰ 12 kap. 2 § p 3 HF